

R-๐๘. ชื่อผลงาน: ผลของการสอนต่อความรู้ของผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลังชายและหญิงโรงพยาบาลศรีสะเกษ
เจ้าของผลงาน/ผู้นำเสนอ : นางติมากร ชงไชย พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

หลักการและเหตุผล : ปัจจุบันความเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องกับกระดูกสันหลังเป็นโรคที่พบได้บ่อยขึ้น การได้รับบาดเจ็บของกระดูกสันหลังและไขสันหลังเป็นภาวะคุกคามต่อชีวิต ครอบครัว และสังคม พบได้บ่อยกับบุคคลในวัยทำงาน การผ่าตัดกระดูกสันหลังจัดเป็นการผ่าตัดใหญ่ชนิดหนึ่งที่ผ่าตัดเปิดผ่านหลังคาของกระดูกสันหลัง (Lamina) เข้าไปในช่องไขสันหลัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขและรักษาพยาธิสภาพที่เกิดขึ้น ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดกระดูกสันหลังมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมาก เป็นการผ่าตัดใหญ่ที่มีความซับซ้อนต้องใช้าระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกายใช้เวลานานในการผ่าตัด แผลผ่าตัดยาวและลึกถึงกระดูกสันหลัง ต้องใช้อุปกรณ์ช่วยถ่างกล้ามเนื้อเป็นเวลานาน และต้องมีการเจาะกระดูกสันหลังเพื่อทำการใส่วัสดุยึดตรึงภายในกระดูกสันหลังทำให้น้ำเนื้อเยื่อได้รับ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ภาวะลักษณะ และความพึงพอใจของผู้ป่วยอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ : เพื่อประเมินความรู้ก่อนและหลังการผ่าตัดและศึกษาผลของการสอนที่มีต่อความรู้ก่อนและหลังการผ่าตัดของผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลังชายและหญิง โรงพยาบาลศรีสะเกษ

วิธีการศึกษา : โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง คือ ผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลังชายและหญิง ที่มารับบริการในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชายและหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลศรีสะเกษ ระหว่างวันที่ ๒๖ มิถุนายน – ๒๑ กันยายน ๒๕๕๗ จำนวน ๓๐ ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้ผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลังตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปและแบบวัดความรู้ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีอัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ ๐.๗๒ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติสำหรับการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างที่มีการวัดซ้ำ (Paired Samples t-test) แล้วทำการแปลผลการวิจัย

ผลการศึกษา : เมื่อพิจารณาความรู้ของผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลังก่อนได้รับการสอน มีความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวก่อนและหลังการผ่าตัดอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ ๔๖.๗ และหลังได้รับการสอนมีความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวก่อนและหลังการผ่าตัดอยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๘๓.๓ ผลของการสอนผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลังชายและหญิงมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ก่อนการสอนเท่ากับ ๑๕.๒๐ และหลังการสอนเท่ากับ ๒๑.๔๖ เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ก่อนและหลังการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปและข้อเสนอแนะ : การให้ความรู้ผู้ป่วยโดยการสอนมีความสำคัญต่อระดับความรู้ของผู้ป่วยพยาบาลเจ้าของใช้จึงควรให้ความสำคัญในเรื่องการสอนผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวก่อนการผ่าตัด หลังการผ่าตัด และการดูแลตนเองเมื่อกลับบ้าน เพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้ที่ถูกต้องและนำไปสู่การปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดและเมื่อกลับบ้าน ป้องกันการกลับมารักษาซ้ำ ลดวันนอน ลดค่าใช้จ่ายในการรักษา ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ป่วยต่อไป ควรมีการติดตามการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่